

2. Voedsel in de Verenigde Staten

§1 Landschap en landbouw in de VS

Soorten landbouw

- ▶ Driekwart van het landoppervlak van de Verenigde Staten wordt gebruikt voor **landbouw**. 25% is voor **akkerbouw** en **tuinbouw**, 35% voor **veeteelt** en 40% voor **bosbouw**.
- In de **intensieve** landbouw wordt veel kapitaal en **kennis** gebruikt voor een hoge opbrengst per hectare. Ook is er **extensieve** veeteelt. Daarbij loopt er **weinig** vee in een **groot** gebied.
- In de VS zijn uitgestrekte bossen. Een deel is beschermd **natuurgebied**; in een ander deel komt **bosbouw** voor.
- Het **reliëf**, het **klimaat** en de **beschikbaarheid van water** bepalen in de VS waar welke **landbouw** mogelijk is.

Het oosten

- ▶ Langs de kust ligt een **kustvlakte**: dit is **laagland**. Hier heerst een **zeeklimaat**. Je vindt er akkerbouw en **tuinbouw**. In het binnenland ligt een **middelgebergte**, de **Appalachen**, met **bosbouw**.

Het vlakke binnenland

- ▶ De Centrale Laagvlakte en de Great Plains zijn **vlakke** gebieden in het midden van de VS.
- In de Centrale Laagvlakte (een **laagvlakte**) komen het **zeeklimaat** en het **landklimaat** voor. Je vindt hier akkerbouw en **intensieve** veeteelt, waarbij er **veel** dieren op een **klein** oppervlak worden gehouden.
- De **Great Plains** is een hoogvlakte met weinig **reliëf**. Verder naar het westen valt er **minder** neerslag en gaan het zeeklimaat en landklimaat over in een **steppeklimaat**. Er wordt veel **tarwe** verbouwd. Het water voor **irrigatie** wordt uit de grond gehaald. Er is in dit gebied ook **extensieve** veeteelt.

Het westen

- ▶ Het westen van de VS is **bergachtig**.
- Het hoogste gebergte van de VS zijn de **Rocky Mountains**. Daar is een **landklimaat** en een **hooggebergte**klimaat. Een deel van de bossen wordt gebruikt voor **bosbouw**.
- Het **Great Basin** of Grote Bekken ligt ten **westen** van de Rocky Mountains en is een gebied met kale, rotsachtige bergen, vlakten met dor gras en **woestijn**. Hier is **weinig** akkerbouw, maar wel **extensieve** veeteelt.
- Langs de westkust liggen de **hooggebergten** van de Sierra Nevada en de Coast Ranges. Aan de westkant hiervan stijgt **vochtige** lucht van zee op. Er valt neerslag: dit is de **loefzijde**. Aan de oostkant van de bergen is de **lijzijde** of **regenschaduw**.
- De westkust heeft een **Middellandse Zeeklimaat**. In de **Central Valley** worden veel citrusfruit en groenten geteeld. In de zomer valt er weinig neerslag en moet er geïrrigeerd worden. Het irrigatiewater wordt met rivieren vanuit de bergen aangevoerd en opgeslagen in **stuwmeren**.

§2 Voedsel en economie in de VS

Handel in landbouwproducten

- ▶ De VS verkopen ongeveer **20%** van hun landbouwproducten aan het buitenland. Een deel van deze **export** wordt niet voor voedsel gebruikt, maar als **veevoer**.
- De VS halen landbouwproducten die ze zelf niet goed of te weinig kunnen verbouwen uit het **buitenland**. Deze **import** is ongeveer 15% van het voedsel dat de VS gebruiken.

Bijdrage aan de economie

- ▶ Ongeveer 1% van het **bruto nationaal product (bnp)** komt van de landbouw. In de **voedselverwerkende industrie** wordt van landbouwproducten ander voedsel gemaakt. Dit voedsel wordt verkocht in winkels, restaurants en cafés. Al deze onderdelen dragen **5,4%** bij aan het bnp van de VS.
- In de **primaire** sector werkt 1,4% van de werkenden. Ook in de voedselverwerkende industrie (**secundaire** sector) en in winkels, cafés en restaurants (**tertiaire** sector) werken mensen. Alles samen is dit **11%**.

Soorten intensieve landbouw

- ▶ Een groot deel van de landbouw in de VS is **kapitaalintensief**. Er is veel **geld** en **kennis** nodig en **weinig** arbeiders. Daarnaast is er ook landbouw waar wel veel **arbeiders** nodig zijn. Deze soort landbouw noem je **arbeidsintensief**.
- Een kwart van al het voedsel komt uit de **Central Valley**, vooral veel fruit, noten en **groenten**. Er is weinig reliëf, de grond is **vruchtbaar** en er is een lang **groeiseizoen**. Er is veel werk dat gedaan wordt door vaak **laaggeschoolde** arbeiders. Een groot deel van hen werkt hier **illegaal**.
- In de Great Plains wordt veel **tarwe** verbouwd; voor eigen gebruik, maar ook voor de **export**. Op heel grote akkers wordt het werk gedaan met ingewikkelde **machines**. Hierdoor is er meer vraag naar **hogeropgeleide** mensen.
- Op plaatsen waar veel graan, aardappelen, groente of fruit worden verbouwd, vind je ook veel **intensieve rundveehouderijen** en **slachterijen**. De vleesrunderen eten geen gras, maar granen of resten van de **voedselverwerkende industrie** waar ze snel van groeien. Binnen vier tot zes maanden worden ze vetgemest en **geslacht**.